

3

2017

İSSN-0207-4710

GÖYƏRÇİN

GÜNEŞİN QONAQLARI

Slovakiya xalq nağılı

Bir dəfə böyük bir bulud gögün üzünü tutdu. Günəş üç gün gözə görünmədi. Cücelər Günəş şüası üçün bərk darıldılar:

- Bu günəş hara getdi görəsən? Mütləq onu tapıb öz yerinə qaytarmaq lazımdır.
- Siz onu necə tapacaqsınız? – Kurt toyuq qaqqıldı. – Məgər onun yerini bilirsınız?
- Bilməyinə bilmirik. Ancaq qarşımıza gələnlərdən Günəşin yerini soruşarıq, - cücelər dilləndilər.

Kurt toyuq balalarını yola saldı. Onlara içində buğda olan balaca bir kisə də verdi ki, yolda acanda dənləsinlər.

Cücelər yola düşdülər. Az getdilər, üz getdilər, dərə-təpə düz getdilər, gəlib bir bostana çıxdılar. Gördülər ki, kələmin üstündə çanaqlı, iri buynuzlu bir İlbiz əyləşib. Cücelər dayanıb soruşdular:

- İlbiz, ay İlbiz, bilmirsən Günəş harda yaşıyır?
- Bilmirəm. Bax çəpərin üstündə Sağsağan əyləşib. Bəlkə o bilir.

Cücelər Sağsağanın yanına gedəndə o, havaya uçdu. Havada dövrə vurub soruşdu:

- Cücelər, ay cücelər, siz hara belə gedirsiniz?

Cücelər dedilər:

- Üç gündür ki, Günəş yoxa çıxb. Biz onu axtarmağa gedirik.

Sağsağan uça-uça dedi:

- Mən də sizinlə gedirəm! Mən də sizinlə gedirəm! Mən

də sizinlə gedirəm!

- Sən Günəşin harada yaşıdığını bilirsən?
- Bilməyinə mən bilmirəm. Ancaq ola bilsin ki, Dovşan bilir. O, yaxınlıqda yaşıyır,
- Sağsağan uça-uça söylədi.

Dovşan gördü ki, onun evinə sarı gəlirlər. Tez papağını düzəltdi, bişərini siğalıdı və yuvasının qapısını qonaqların üzünə açdı. Cücelər civildəşdilər, Sağsağan qarıldadı:

- Dovşan, Dovşan, ay Dovşan! Bilmirsən, Günəş harada yaşıyır? Neçə gündü ki, biz onu axtarıraq.

- Yox, mən bilmirəm. Ola bilsin ki, qamışlıqda, çayın sahilində yaşayan qonşum Ördək Günəşin harda yaşıdığını bilir.

Dovşan cüceləri və Sağsağanı çayın sahili ilə apardı. Gördülər ki, bir suyun içində bir daxma var. Dovşan var gücü ilə qışkırdı:

- Ay qonşu, ay qonşu, evdəsən, ya yox?
- Evdəyəm, evdəyəm. – Daxmanın içindən səs gəldi. – Neçə gündü ki, islanmış tüklərimi quruda bilmirəm. Üç gündü ki, Günəş yoxa çıxb...

- Hə, ay qonşu, elə biz də Günəşin axtarıraq. Bilmirsən, o harda yaşıyır?

- Doğrusu, mən bilmirəm. Ancaq çayın o biri sahilindəki palid ağacının koğuşunda bir kirpi yaşıyır. Çox güman ki, o, Günəşin harda yaşıdığını bilir.

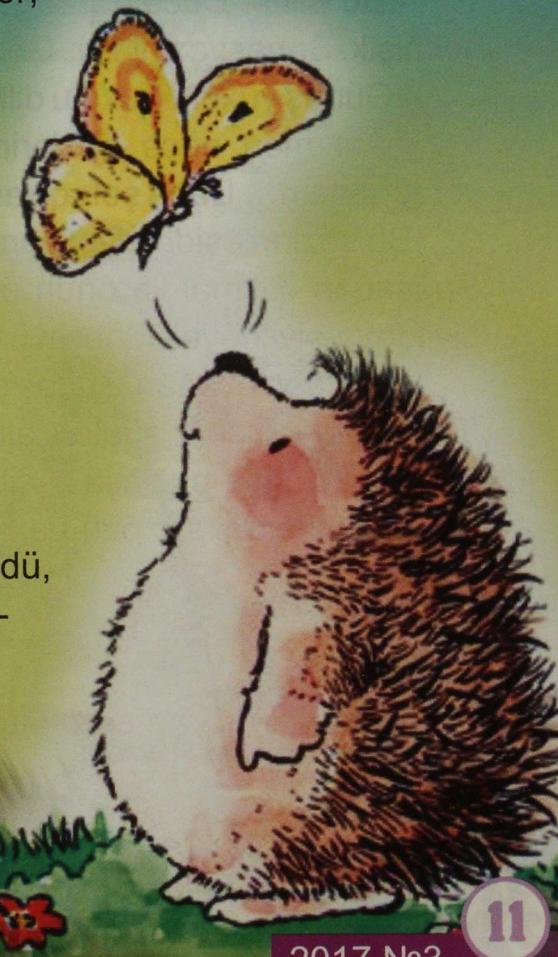
Onlar birlikdə balaca bir qayıqa minib çayın o biri sahilinə üzdülər. Kirpinin yuvasını tapdılar. Gördülər ki, o mürgüləyir. Cücelər, Sağsağan, Dovşan və Ördək birlikdə qışkırdılar:

- Kirpi, ay Kirpi! Sən Günəşin harada yaşıdığını bilmirsən? Üç gündür ki, o yoxa çıxb.

Gözlərini açan Kirpi bir az fikirləşib sonra cavab verdi:

- Necə yəni bilmirəm? Bilirəm, çox yaxşı bilirəm Günəşin harda yaşıdığını. Mənim yuvamın koğusundan baxanda uca, upuca bir dağ görünür. Dağın üstündə böyük bir bulud var. Buludun üstündə gümüşü ay şəfəq saçır. Ora çıxa bilsəniz, əliniz Günəşə çatar.

Kirpi əlinə bir odun parçası götürüb, qabağa düşdü, bələdçilik eləməyə başladı. Az getdilər, üz getdilər, dərə-

təpə düz getdilər, nəhayət, onlar dağın başına qalxa bildilər. Gördülər ki, dağın başı qalın buludla örtülüdü. Onlar – cüçələr, Sağsağan, Dovşan, Ördək və Kirpi buludun üstünə dırmaşdılar. Bulud göyə uçub onları düz Ayın yanına apardı. Ay qonaqlarını görüb çox sevindi. Güllümsəyib, təbəssümü ilə onların yolunu işıqlandırdı.

Cüçələr, Sağsağan, Dovşan, Ördək və Kirpi Aya yalvardılar;

- Ay! Gümüşü Ay! Nə olar, Günəşin harada yaşadığını bizə göstər! Üç gündür ki, o, səmada görünmür. Hamımız Günəş üçün darixmişiq...

Ay qonaqlarını birbaşa Günəşin evinin qarşısına apardı.

Evin içi qaranlıq idi. İşiq yanmırıldı. Günəş bərk yuxuya getmişdi, oyanmağa, gözlərini açmağa qətiyyən həvəsi yox idi...

Bunu görən Sağsağan qarıldadı, cüçələr civildəşdi, Dovşan qulaqlarını şəklədi, Ördək qaqqıldı, Kirpi isə əlindəki ağacla Günəşin qapısını döyməyə başladı:

- Oyan, Günəş! Oyan, Günəş!

İçəridən Günəşin yuxulu səsi eşidildi:

- Kimdir mənim qapımı döyən? Kimdir məni yatmağa qoymayan?

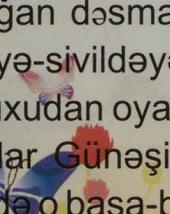
- Bu bizik. Cüçələr, Sağsağan, Dovşan, Ördək, Kirpi... Səni yuxudan oyatmağa gəlmışik. Səhər yaxınlaşır. Gözlərini aç! Açı gözlərini!

Günəş yuxulu-yuxulu dilləndi:

- Axi mən necə gözlərimi açım? Üç gündür ki, buludlar qarşımı kəsib. Bərk yorulmuşam... Daha şəfəq saçə bilmirəm. Mən də dincəlmək istəyirəm...

Bu sözləri eşidən Dovşan vedrə tapıb su getirdi. Ördək su ilə Günəşin üzünü yudu. Sağsağan dəsmal ilə onun üzünü quruladı. Kirpi oxları ilə Günəşi qıdıqladı. Cüçələr sivildəyə-sivildəyə Günəşin üzünü dimdiklədilər....

Yuxudan oyanan Günəş gözlərini açdı. Hər tərəf nura boyandı. Üşüyenlər isindilər. Toyuqlar Günəşin şüaları altında qızınmağa çıxdılar. Cüçələr sevinclə civildəşdilər. Həyətdə o başa-bu başa qaćıb dən axtarmağa başladılar.

Kim inanmırsa, özü baxsın. Cüçələrin həyətdə ora-bura qaćmasını öz gözləri ilə görsün...

**Tərcümə edib işləyəni
R.Y.Əliyev**